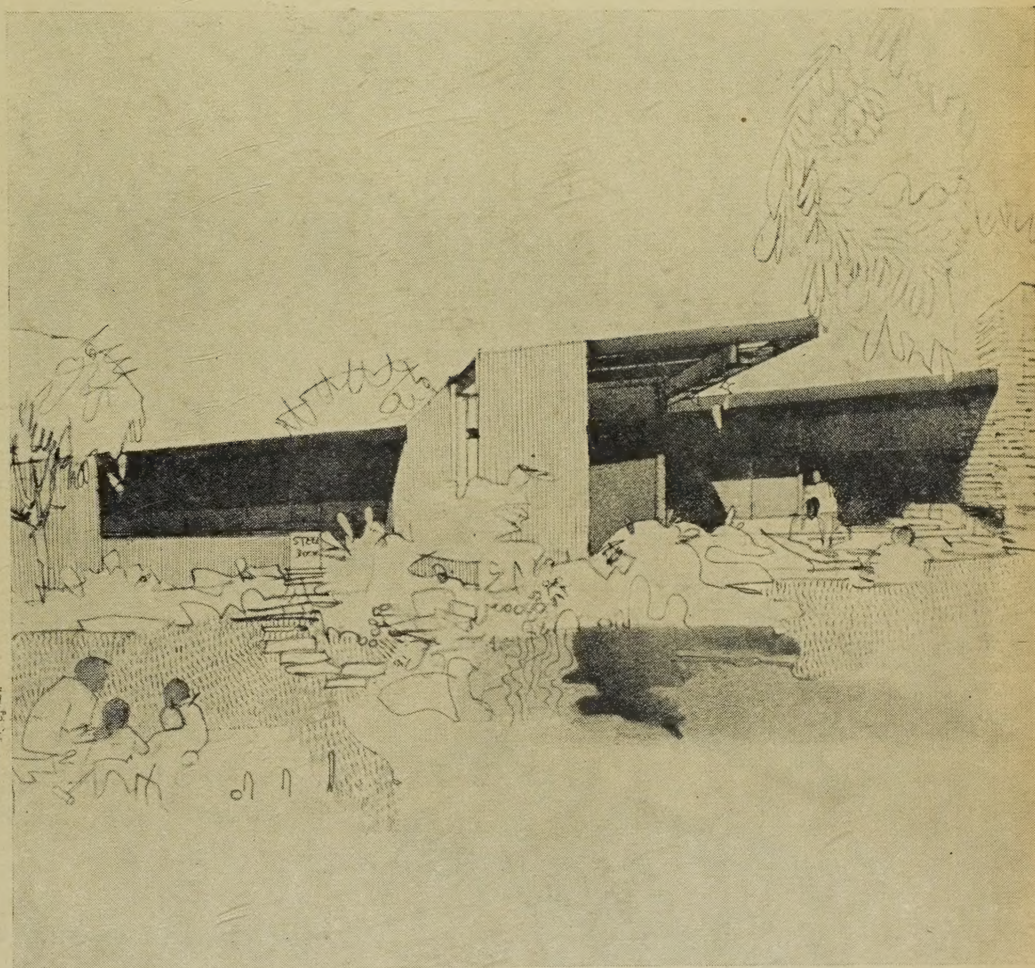
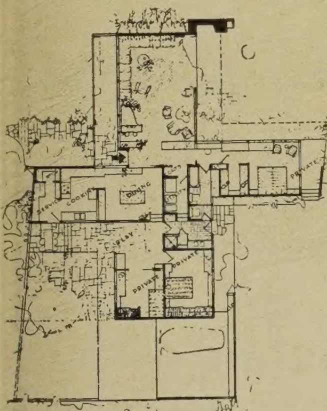
7
52. årgang
juli 1950

RICHARD J. NEUTRA

ARKITEKTEN

TIDSSKRIFT FOR ARKITEKTUR OG DEKORATIV KUNST

MÅNEDSHÆFTE

UDGIVET AF ARKITEKTENS FORLAG. REDAKTION OG EKSPEDITION: BREDGADE 66. KØBENHAVN K

...DEMISK ...ITEKTFORENING

...isk Arkitektforenings medlemmer (M. af A. A.) ...ekter, der har gennemgået den officielle arki...uddannelse og modtaget afgangsbevis fra statens ...skole ved Kunstakademiet. Undtagelsesvis op...m medlemmer arkitekter, som ikke har oven...uddannelse, men hvis kvalifikationer er aner...f foreningen.

...gens vedtægter bestemmer arkitektens stilling ...arkitekten er bygherrens tillidsmand og råd...Han modtager betaling for sit arbejde af byg...og kun af ham; benytter han sig af det ham ...arbejde til at skaffe sig fordele eller godt... fra entreprenører, handler han uhæderligt og ...uværdig til at være medlem af Akademisk ...forening.

...en er mellemmanden mellem bygherre og en...r, og som sådan overfor begge forpligtet til at ... for en retfærdig gennemførelse af deres aftale.

...ITEKTEN

...rift for arkitektur og dekorativ kunst.

...onsudvalg: Arkitekter M.A.A. Willy Han... Finn Juhl, Flemming Teisen og Johan ...rsen (suppleant).

...r: Arkitekt M.A.A. Jens Mollerup (ansv. ... presseloven).

...ten udsendes i to udgaver, dels et ...elt ugehæfte hver onsdag og dels 12 ...tr. månedshæfter årligt.

...chef: Reklamekonsulent B. Barnholdt.

...ion og ekspedition: Bredgade 66, Køben... K, telefon Central 4525.

...NEDSHÆFTE 7, 1950

...OLD:

92 (N)

...rd J. Neutra. Af arkitekt M.A.A., pro... Kay Fisker.

Ark. mdhft. årg. 52 1950, s. 101

...ig meddelelse til vore læsere

...tens forlag beklager at måtte meddele, ...n stadige stigning i fremstillingsom...ngerne for tidsskriftet *Arkitekten* gør ...dvendigt at foretage en forhøjelse af ...ssalgspriser med øjeblikkelig virkning. ... for et enkelt ugehæfte vil herefter være ...e og for et enkelt månedshæfte 3 kr. ...nementsprisen er indtil videre ufor...t.

...LAN

...rift for byplanlægning, egns- og ...landlægning.

... 7 (3. årgang nr. 3) er udkommet og ...older bl. a. en artikel: „Byplan eller ...sitionsplan" af Helge Petersen. End... artikler om kommuneinddeling, om ...ller, om blinde veje i fortid og frem...m svenske og danske bebyggelsespla...amt fredningsproblemer i Vendsyssel.

...n, årsabonnement 1950:

...æfter	18,00 kr.
...elte hæfter	3,50 –
... 1–4 fra 1949 pr. stk.....	4,50 –

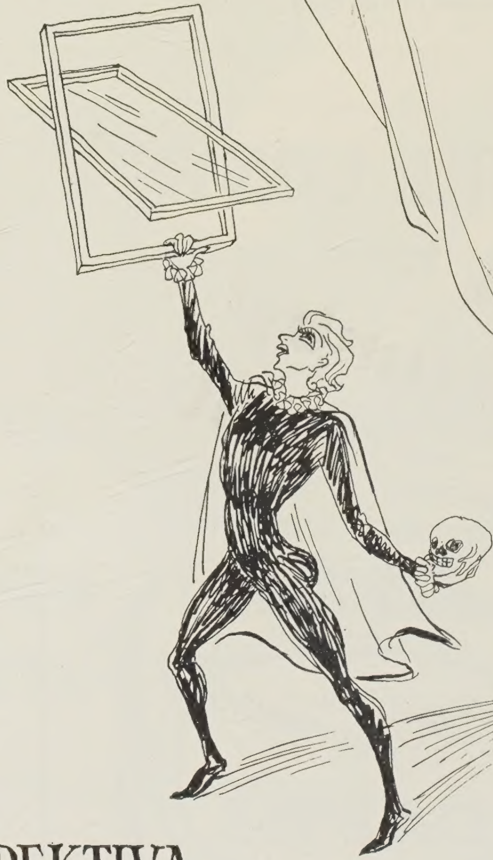
...er fra ARKITEKTENS forlag

...familiehuse	2,50 kr.
...niversitet	4,00 –
...ggeri	4,00 –
...lånshuse	4,00 –

...TEKTENS forlag

...ade 66, København K, telf. C. 4525.

Lüdovica -

PERSPEKTIVA

ELLER IKKE PERSPEKTIVA

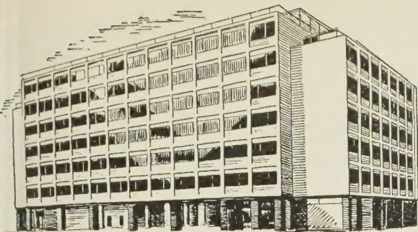
DET ER SAGEN !

English summary

In continuation of the precedent number of *Arkitekten* dealing with American architecture we are publishing in this number a few houses designed by the American architect Richard J. Neutra.
The preface by architect M.A.A. professor Kay Fisker describes the evolution of architect Neutra's career from the unknown Austrian architect who in 1926 introduced himself to Frank Lloyd Wright for the first time, to the now well-known fashionable architect. Professor Fisker also refers to some of Neutra's books and articles and finally mention what Neutra considers as his task, namely, with his own words: „to make a house like a flower pot, in which you can root something and out of which family life will bloom . . ."

We introduce with *House at the Lakeside* standing on gently rising ground and with a western front glazed with glareproof glass to permit the enjoyment of the view over the panorama of hills and distant mountains, reflected in the waters of the lake. To the south the outlook is curbed by woods of tall Eucalyptus trees and to the north the high undulating mountain line is clearly visible, especially from the upper level.
Next follows *William Davey house* placed in the midst of several pine-studded acres which rise to the top of the second highest elevation on the Monterey Peninsula. The exterior is of naturally treated redwood with steel sash, metal gutters and down spouts in dark red oil paint.
David Sokol residence is a one-family house for a well-to-do owner. Worth to notice is the large roof terraces with the excellent lake view.
Holiday House is located at the side of the ocean on a bluff overlooking a sea panorama, and this location with its recreational character, its potential gifts to yield relaxation and happiness is based on the grand and simple relatedness to the vast Pacific horizon. Consequently, each living-and sleeping room, with outside extensions, is clearly oriented south and enable every occupant to enjoy the view with privacy and protection from neighbours.
Colorado desert house opens wide onto those views for which the owners have chosen the site. It is rather closed against the north and its prevalent winds, and articulated to offer privacy to the owners and his guests so that they can enjoy that isolation and contemplation for which many seek the desert without otherwise being hermits or ascets.
House at Santa Barbara is surrounded of wide forests and consequently the danger of forest-fires made it necessary to use a construction of re-inforced concrete.
Grant Beckstrand house is owned of a physician and his wife who is interested in painting and sculpture. The house is located near Los Angelos at Palos Verdes Hills.
Stewart Bailey house is build to serve young parents who find they can afford just that much at present, and their land is large enough to add later if the evolution of their lives should require it. The house is predicated on a prefabricated utility core, a ready delivered package of a mechanical unit containing the centrally amassed plumbing and heating installations and this of course affect the floor plan.
Throughout the house a good deal of natural wood of variations in grain, colour, and finish has been used, as this may reduce redecorating costs later on.

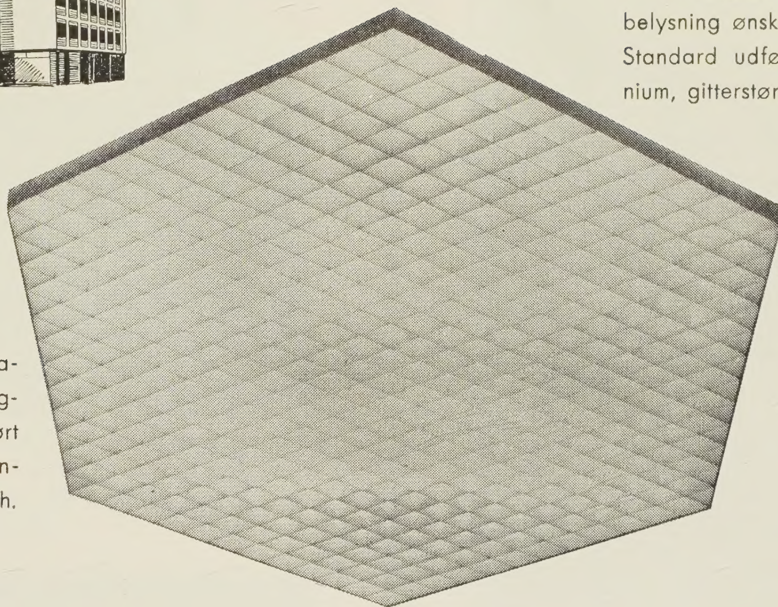
(Teksten fortsættes på omstående side)

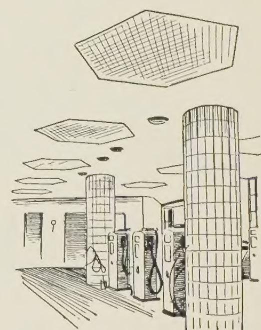
LAMELGITTER

er den tidssvarende afskærmning af lysrør til lokaler, hvor en særpræget loftsbelysning ønskes.

Standard udførelse: hvidlakeret aluminium, gitterstørrelse 50×50×50 mm.

Vi påtager os levering af lamelgittere efter særlig tegning. Vi har således udført loftsbelysningen i Shell Centralen efter arkitekt M.A.A. Vilh. Lauritzens anvisninger.

LAMELGITTER

FOG & MØRUP

AKTIESELSKAB

Nørregade 28 | København K. | Telefon C. 8822

---

*

Tre

Topkvaliteter

Til

Tagpap=

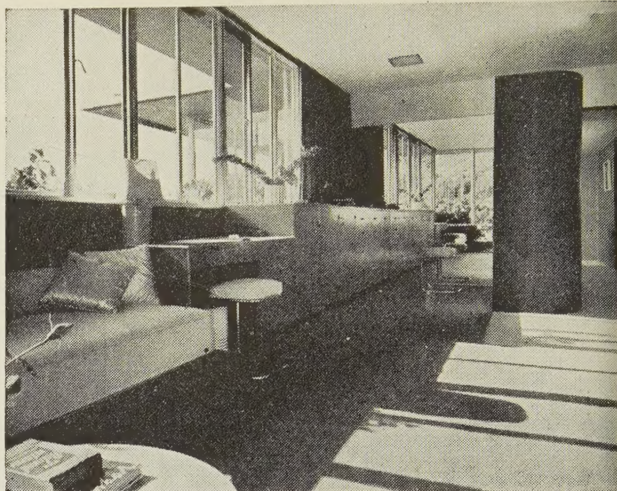
Tage

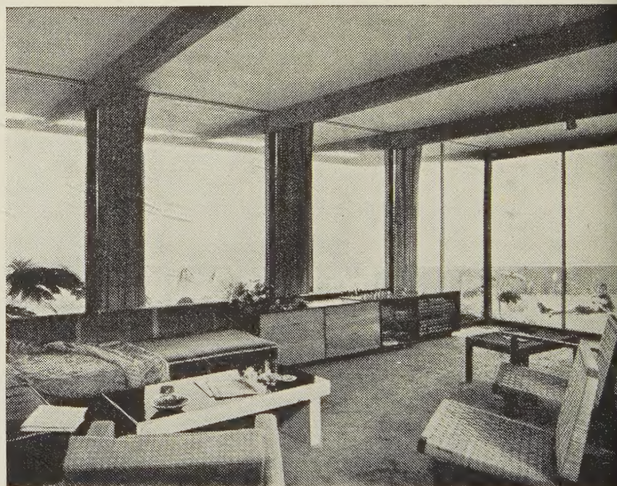
Tagpapfabrikken PHØNIX A/S . Vejen

Telefon 1 (5 lin.) ✻ København: Palæ 7355

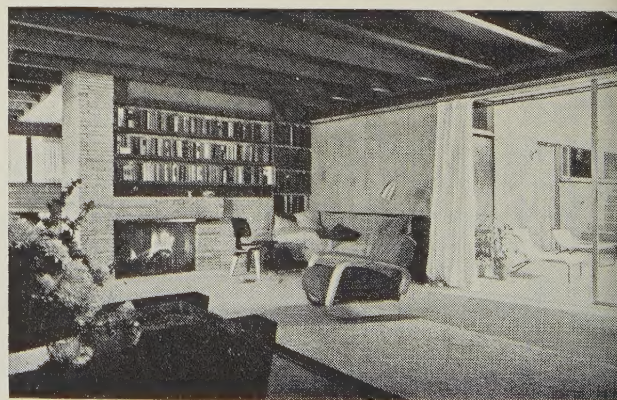
Richard J. Neutra

Grant Beckstrand house. *Opholdsstuen*

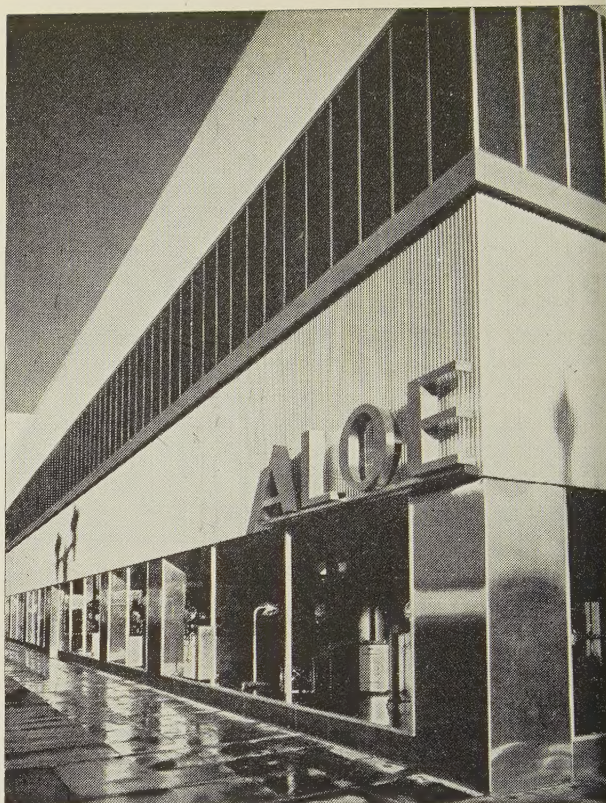
Holiday house. *Udsigt fra opholdsstuen i en af lejlighederne*

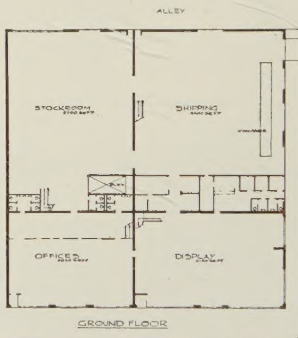
David Sokol house. *Opholdsrummet*

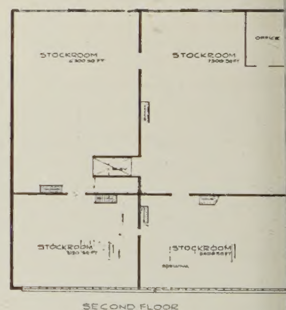
Udover de interiørfotografier som gengives i forbindelse med de i dette hæfte offentliggjorte huse bringer vi herover endnu 3 karakteristiske Neutra-interiører.

(Teksten fortsættes på omstående side)

Hjørnet mod Flowerstreet – 12te street

Plan af stue *Plan af 1. sal*

Planer ca. 1 : 600

Aloe Medical Supply Building

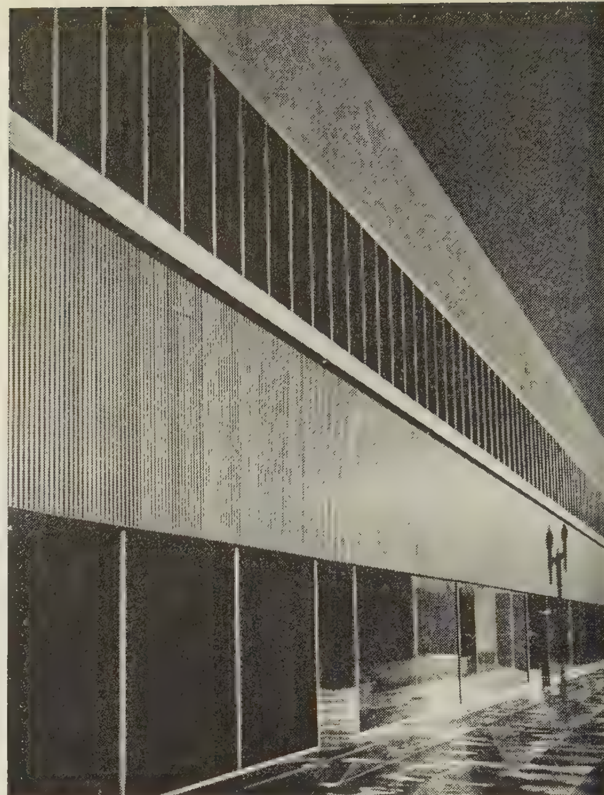
Af arkitekt Richard J. Neutra

Alle de i dette hæfte gengivne huse repræsentere boligbyggeri, fordi Neutras tanker og intuitioner bed er udtrykt inden for denne kategori, men for ogs at vise et eksempel af anden karakter, gengiver v her en bygning, som Neutra har tegnet for Alo Medical Supply, Los Angelos.

Aloe-bygningen karakteriseres ved vinduernes og bryst ningernes ubrudte rytme, de store sammenhængend glaspartier og de med eloxeret aluminium beklædt brystninger bestemmer bygningens udseende. D tusinde bilister, der passerer bygningen en trav forretningsdag, vil lægge mærke til bygningen, so derfor i sig selv virker som en reklame og skilt ningen har derfor kunnet indskrænkes til det minds mulige.

I det indre er bygningen udstyret med det bedst inventar og de mest moderne installationer, og de kunstige belysning er indbygget i særlige armature

(Teksten fortsættes på omstående sid

Vestfaçaden i aftenbelysning

Receptionslokalet med indbyggede belysningsarmaturer

Richard J. Neutra: Aloe Medical Supply Building, Los Angeles. *Fotografi*

(Teksten fortsættes på omstående side)

Særhæfter

En lang række af *Arkitektens* månedshæfter, som om-
fatter specielle emner, har været så stærkt efterspurgt,
at det har været nødvendigt at fremstille særtryk.
Blandt disse særtryk skal fremhæves følgende:

Efterslægtselskabets skole (2. oplag 1949) . . . . . kr. 1,7
Frederikssundsvejens skole, Bellahøj skole og skolen ved Sundet (2. oplag 1949) . . . - 3,5
Kommuneskolen i Emdrup, Kirkebjerg skole og Lykkebo skolen (2. oplag 1949) . . . . . - 3,5
Om træer, af havearkitekt C. Th. Sørensen, (1948) . . . . . - 2,5
Radiohuset (1945) . . . . . - 4,0
Bolignødens bekæmpelse (1945) . . . . . - 2,0
Boligforhold og Sanering i U.S.A. (1947) . . - 2,0
Britisk byplantradition (1946) . . . . . - 2,0
10 statslånshuse, med en vejledning (2. oplag 1949) . . . . . - 4,0
Boligbyggeri (6 større boligkomplekser) . . . . - 4,0
Århus universitet (1949) . . . . . - 4,0
Nye eenfamiliehuse (1950) . . . . . - 2,5

Specielle publikationer

Udover særhæfterne udsender og forhandler *Arkitektens forlag* også andre publikationer, bl. a. skal nævnes følgende:

Hospitalsbyggeri (prof. E. Thomsen 1948) særtryk af *Tidsskrift for danske sygehuse* . . . . kr. 1,75

Fabriker for mennesker (1948) af arkitekter Ole Bang og Preben Dal . . . . . - 3,5

Om byplanarbejdet (1947) 12 rigt illustrerede artikler om forskellige byplanspørgsmål . . - 4,5

Generalbeskrivelsen (1947) (pt. kun indbundet) . . . . . - 6,0

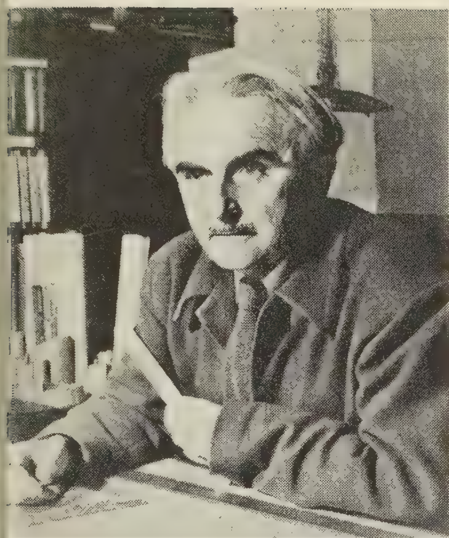
Aino og Alvar Aalto (1948) . . . . . - 1,5

Nordisk byggedag IV. 27 foredrag fra byggedagen i København i 1946 (200 sider) . . - 28,00

Dansk arkitektur 1898–1948; *Arkitekten*'s jubilæumshæfte, rigt illustreret, engelsk resumé . . . . . - 5,00

Moderne dansk arkitektur, katalog til Akademisk Arkitektforenings vandreudstilling, engelsk eller fransk udgave . . . . . - 2,00

KAMPSAX
Arkitekt M.A.A. Alf Cock-Clausen
FABRIKSBYGNING
KAMPMANN, KIERULFF & SAXILD A/S

Richard J. Neutra

I tilslutning til hosstående artikel bringer vi her en oversigt over nyere publikationer om eller af Neutra, udarbejdet af *S.A.R.*, *Bygg-litteratur*, Stockholm.

Nuevas escuelas elementales [Nya elementarskolor]. Casas de departementos [Bostadshus]. Recidencias privadas [Privata bostadshus]. *Revista de Arquitectura 30 (1945) nr. 299.*

La Arquitectura de Richard J. Neutra [Richard J. Neutra's arkitektur]. *El Arquitecto Peruano 10 (1946) nr. 102.*

Circumstancias que impiden el nuevo diseno constructivo [Omständigheter som försvåra den moderna byggnadsritningen]. *Revista de Arquitectura 72 (1946) nr. 2.*

The Modern Health Center designed for regions of mild climate. *The Modern Hospital. (1946) nr. 2.*

Rationalisation et architecture. *L'Architecture d'Aujourd'hui 16 (1946) nr. 6.*

Sea-Land Transfers. *South African Architectural Record 31 (1947) nr. 10* og *Architectural Record 100 (1946) nr. 3.*

Pseudo ciencia y arte en la arquitectura [Falsk vetenskap och konst i arkitekturen]. *Arquitectura 15 (1947) nr. 165.*

Transbordo de Mar a Tierra [Förflyttning från hav till land]. *Nuestra Arquitectura (1947) nr. 6.*

House at Brentwood, California. *The Architectural Review 103 (1948) nr. 614.*

Entwicklungsmöglichkeiten der fabriksmässigen Erzeugung von Häusern. *Der Aufbau 3 (1948) nr. 3.*

Neue Wohnhäuser in Kalifornien. *Baumeister 45 (1948) nr. 10.*

Architecture of social concern. Gerth Todtmann. Sao Paulo *1948.*

Hotel de vacaciónes en California *og* Edificia comercial. *Nuestra Arquitectura 21 (1949) nr. 241.*

Blockages and shop-built housing. *The Architectural Review 106 (1949) nr. 636.*

5 .M.7.

Richard J. Neutra

Af arkitekt M.A.A., professor Kay Fisker *92 (N)*

I nutidens amerikanske arkitektur indtager Richard J. Neutra en meget stærk stilling. Hans arkitektur har et usædvanligt personligt præg, og han har fulgt en ganske urokket linie fra sin ungdom op til nutiden.

Skønt emigrant, er han i den grad gledet ind i den amerikanske arkitekturform, at man ofte betragter ham som amerikaner. Han har imidlertid tilført amerikansk arkitektur meget værdifulde bestanddele fra den europæiske indsats i tyverne, en forfinet, konsekvent, logisk, konstruktiv arkitektur, som parret med den sunde, primitive naturlighed i nyere amerikansk bygningskunst har ført til meget smukke resultater.

Neutra er født i Wien for 59 år siden. Han studerede ved Technische Hochschule i Wien hos Otto Wagner, og arbejdede et par år hos Adolf Loos. I begyndelsen af tyverne var han Erich Mendelsohns medarbejder bl. a. ved Berliner Tageblatts berømte hus. Ved Louis H. Sullivans begravelse i Chicago i 1926 præsenterede den ukendte Neutra sig for den verdensberømte Frank Lloyd Wright. Det førte til et samarbejde med Wright og en påvirkning fra denne, som i nogle år kom til at præge Neutra. Samarbejdet endte dog med en absolut gensidig afstandtagen.

Det er interessant at følge påvirkningen fra Wright, som særlig kommer frem i de projekter, Neutra har offentliggjort i de to bøger, han i sin ungdom skrev om arkitekturen i U.S.A. *Wie baut Amerika* (Verlag Hoffmann, Stuttgart 1927) og *Die Stilbildung des neuen Bauens in den Vereinigten Staaten* (Verlag Schroll, Wien 1930), hvori han bl. a. gengiver et byplanforsøg med en række interessante hustyper, The Rush City. De to bøger giver et overordentlig interessant indblik i den amerikanske arkitektur, særlig i den amerikanske byggeindustris udvikling, og har for mange været den første værdifulde introduktion til forståelsen af amerikansk byggeris særlige karakter.

Det er især de i Europa på det tidspunkt ukendte konstruktionsmetoder, som i Amerika har deres oprindelse helt tilbage i Chicago-skolens eksperimenter i firserne, Neutra beskæftiger sig med. Han fik særlig indblik i disse konstruktioner i de år, han arbejdede hos Holabird & Roche i Chicago, mens disse byggede det berømte Palmer House. Det var industrialiseringen og organisationen af byggeriet, Neutra især interesserede sig for. Det gav sig udtryk i en række forsøg med elementfremstillede bebyggelser, i arkitektonisk henseende påvirket af Wrights samtidige forsøg. Forståelsen af sammenhængen mellem konstruktion og form har fulgt Neutra siden og spores i alle hans senere arbejder. Der findes ikke hos ham, som hos de fleste andre arkitekter, eksempler på, at han gribes af en udvendig modeform, som han søger at tilpasse sig. Hans huse formes altid i nøje overensstemmelse med de konstruktive forudsætninger.

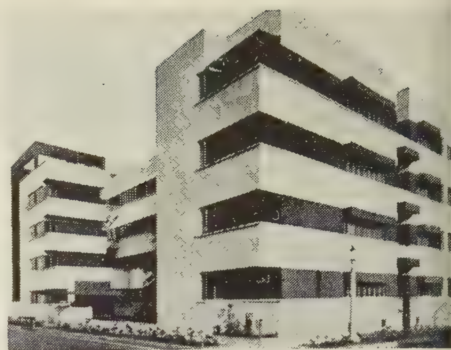
Et af hans betydeligste arbejder, det berømte Lovell House i Los Angeles fra 1929, en lægebolig med en stor privatklinik, er for mig det fineste eksempel på denne overensstemmelse mellem konstruktion og form. Skeletkonstruktionen afspejler sig på en logisk og

smuk måde i opbygningen. Ingen er i tvivl om formens forudsætning. Dette hus står som et monument i den nyere arkitekturs historie, sideordnet med Wrights Robie House i Chicago, le Corbusiers Maison Savoie i Poissy og Miës v. d. Rohes Haus Tugendhat i Brünn. Et andet hus fra samme periode, som vakte opsigt, er Mosk House fra 1932, der ligesom Lovell House er meget smukt placeret på en bjergside uden for Los Angeles. I samme periode tegner han for The International Association for Industrial Relations et forsøgshus (V. D. L. Research House) udelukkende opført af nye forsøgsmaterialer, i det væsentlige plastic.

Den typisk amerikanske balloon frame konstruktion, den lette bindingsværkskonstruktion, som også har sin oprindelse i Chicagoskolen, har han moderniseret på en meget interessant måde i de store træhuse, som han i de senere år har opført i Californien. I den store boligbebyggelse i Palos Altos, som indeholder overordentlig interessante hustyper, har han også fortsat arbejdet med standardiserede elementer. Sideordnet med Kump og Wurster's Chabot Terrace er det et af de interessanteste eksempler inden for det billige amerikanske byggeri.

Næsten hele Neutra's selvstændige virksomhed falder i Californien. I midten af 20'erne startede han sin egen virksomhed i Los Angeles. Han udførte i denne periode i samarbejde med en anden østriger, R. M. Schindler, et projekt til Nationernes Forbund i Genève; det vakte megen opmærksomhed og blev sammen med le Corbusier's og Hannes Meyer's projekter paa foranstaltning af Deutscher Werkbund udstillet forskellige steder i Europa. Han startede i Los Angeles med at bygge store etagehusbebyggelser, hvoraf den her gengivne boligblok viser et eksempel paa hans tilknytning til den europæiske stil fra 20'erne. Fra denne kubistiske, tunge klodsarkitektur når han gradvis frem til en lettere jernbetonformgivning. Eksempler herpå er en række af hans arbejder fra slutningen af 20'erne, deriblandt Joseph v. Sternbergs og filmskuespillerinden Anna Steen's hus i Beverley Hills og en række andre privathuse i Los Angeles og Hollywood, huse, der i deres form er meget skarpe og præcise, måske lidt hårde og stærkt præget af den europæiske konstruktivisme, men overordentlig forfinede og bevidste i deres dimensionering og proportionering. Et af de smukkeste eksempler fra denne periode forekommer mig det gengivne Albert Ruben house at være.

I sidste halvdel af 30'erne kommer trækonstruktionen og de former paa træhuse, som kan føres tilbage til Bay Region-skolen, i højere grad til at præge hans arbejder. Disse træhuse viser en mere menneskelig mildhed i formgivningen end de kategoriske huse fra den konstruktivistiske periode. Neutra's arkitektur følger efterhånden i den henseende fuldstændig den amerikanske tradition. Han har i de seneste år udfoldet en enorm virksomhed, og er højt vurderet af et specielt klientel, mest velhavende intellektuelle, for hvem han har opført en række store, interessante huse. Der er gået mode i ham, hvilket forhåbentlig ikke kommer til at forringe hans kvalitet. Hans virksomhed præges af en enestående publicity, som han ikke selv søger at gøre mindre. Hans arbejder gengives i fagpressen overalt i verden,

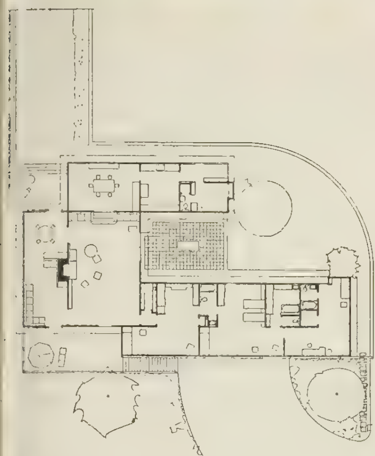
Garden apartments, Los Angeles, 1927
Plan og façade

Lovell house, Los Angeles, 1929
Det færdige hus og konstruktionsskelettet

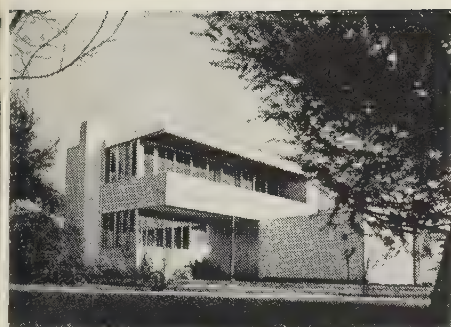
Albert Ruben house, Uplifters Canyon, 1936
Plan og façade

understøttet af et enestående fotografimateriale, der i de fleste tilfælde skyldes de berømte arkitekturfotografer Ezra Stoller og Roger Sturtevant. De virkelige huse har en gang imellem svært ved at leve op til disse strålende gengivelser. Næsten hvert hæfte af de førende internationale arkitekturtidsskrifter bringer nye arbejder af Neutra. Det billedmateriale, der offentliggøres i dette hæfte af *Arkitekten*, var oprindelig et ikke hidtil publiceret materiale. Men inden det lykkedes at få fremstillingen af hæftet færdig, har en del af de her gengivne huse allerede været offentliggjort andre steder.

Neutra's tilknytning til Bay Region-skolen har, som det blev omtalt i forrige hæfte, givet anledning til et angreb i *l'Architecture d'Aujourd'hui*, som Neutra selv skarpt har tilbagevist. Neutra optræder i det hele taget ofte i dagens arkitekturdebat, både som foredragsholder og med skriftlige indlæg. Han har skrevet en del bøger. Foruden de to ungdomsarbejder har han fornylig udgivet et stort værk *Architectural social concern in the regions of mild climate* (São Paulo, 1949), som stammer fra hans arbejde som konsulent for The Committee on Design of Public Works for regeringen i Puerto Rico, og som danner forudsætningen for en række projekter, han udførte til hospitaler og skoler i mellemamerikas tropeegne.

I den beretning fra Princeton-konferencen *Building for modern man*, som Thomas Creighton redigerede, har Neutra skrevet en værdifuld afhandling, *Programming: a creative act*, hvori han understreger tilrettelæggelsens betydning for arkitektens arbejde. I begyndelsen af dette år udsendte han endvidere bogen *Survival through design.*

Som marginalbilleder til denne introduktion vises fire af Neutra's arbejder fra hans yngre år, men billedstoffet til hæftet er iøvrigt udvalgt blandt hans allerseneste arbejder. De omhandler både hans træarkitektur, hvoriblandt William Davey house forekommer mig at være det fineste eksempel, og hans betonarkitektur, hvoriblandt Colorado desert house i Arizonas ørken er blevet et af de mest berømte, måske lidt mere artistisk og opfindsomt end de naturlige træhuse.

Frank Davis house, Bakersfield, Californien, 1938

Neutras interiører er et helt kapitel for sig. Han former dem i enestående relation til husets omgivelser og på en meget sikker måde i overensstemmelse med hele husets form. Exteriørerne og interiørerne danner en forfinet helhed. De store glasvægge, påvirket af Haus Tugendhat, dominerer stærkt. Som regel er der en enestående udsigt fra rummene i hans huse, og udendørspladserne og terrasserne med friluftskaminerne er en karakteristisk detaille. Også de fine spisekøkkener er der grund til at nævne. Disse detailler gentages stadigvæk i næsten alle hans huse, men derudover er husene overordentlig individuelt udformede, nøje tilpasset beboernes boligvaner. Ligesom Voysey, der ønskede at bo en måned som gæst hos sine klienter, før han projekterede huse til dem, søger Neutra at skaffe sig nøje oplysninger om familiens livsformer, forlanger dagbøger og rapporter, før han går igang med at projektere. Han ser det som sin opgave „to make a house like a flower pot, in which you can root something and out of which family life will bloom . . .".

På de følgende sider vises 8 af Neutra's nyeste huse ledsaget af hans egne beskrivelser

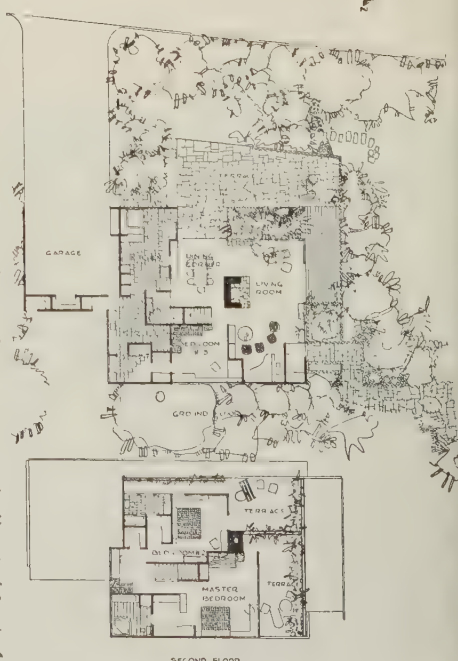
Façade med hovedindgang, mod vest

House at the Lakeside. *Los Angeles, Californien*

Huset ligger på en svagt stigende grund, hvorfra der mod vest er udsigt mod bakkerne og de fjernt liggende bjerge, der genspejles af Silver-lake. Mod syd begrænses udsigten af store eucalyptusskove. Mod nord kan de høje bjerges bevægede kontur tydeligt ses, især fra den øvre etage. Ejeren, der er læge, bebor huset sammen med sin kone og deres unge datter.

Husets nedre etage, som man når til fods fra stien langs søen eller med bilen fra den højere liggende gade, indeholder det store opholdsrum, hvis forskellige afdelinger grupperer sig omkring den store fritstående kamin. Stuens nordlige del er musikhjørnet, bag kaminen spisepladsen, som har forbindelse til køkkenet; både fra spisepladsen og fra den lille spisekrog i køkkenet er der udgang til terrassen. Bag kaminen fører en trappe op til første sal, hvor ægteparrets og datterens soveværelser med hver sin altan og hver sit badeværelse befinder sig.

Façadernes redwoodbeklædning har, især i aftensolens glød, en strålende rød farve, naturstenene spiller i det rosa og brungule og de store glasflader genspejler søens blå med ilingernes spil. De store vinduer muliggør samklang mellem de udvendige og indvendige materialer, kaminen er opbygget af de samme sten som de udvendige mure, mens væggene er beklædt med lyse birkepaneler eller malet i dybe toner.

Planer ca. 1 : 600

Façaden mod terrassen, sydøst

…ør fra køkkenet

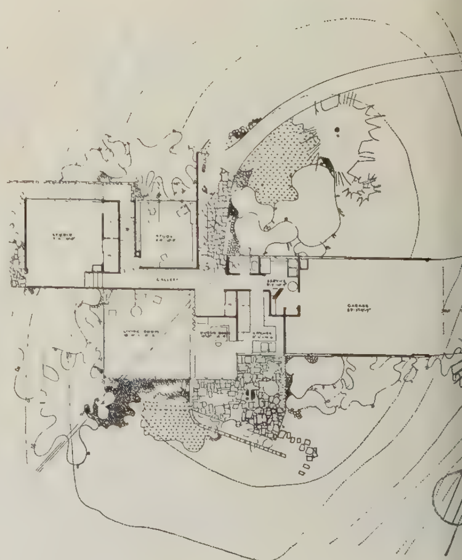

Interiør fra opholdsrummet med den store kamin og udsigten mod terrassen

William Davey house. *Monterey, Californien*

Façade mod vest

Huset ligger omgivet af spredte fyrretræer i et område, som hæver sig til det næsthøjeste punkt på Monterey halvøen. Der er udsigt mod Point Lobos og klipperne mod vest, Monterey bugten med sin fiskerihavn mod nord og et skovklædt højdedrag mod syd.
Façaderne er beklædt med syrehandlet redwood, vinduerne er af stål og er malet i en mørkerød farve, som også er anvendt til tagrender og nedløb. Naturstensvæggene omkring terrassen er ligesom belægningen udført af uregelmæssige Monterey-fliser.
Alle indvendige vægge er behandlet med emailleovertrukket vægbeklædning. Gulvene er beklædt med gulgråt linoleum, i opholdsstuen er der dog tæpper over hele gulvet.
Soveværelser og badeværelser er grupperet i to afdelinger, som rummer påklædningsværelser og begge har adgang til en åben tagterrasse. I stueetagen er et maleratelier og et studereværelse anbragt for sig selv med adgang fra en gang, der forbinder hallen og bagindgangen. Fra hallen er der adgang til et toilet og til køkkenet, hvorfra der gennem et bryggers er adgang til garagen. Mod sydvest ligger opholdsstuen hvorfra der gennem de store vinduer fra gulv til loft er udsigt mod himlen og havet.

Plan ca. 1 : 600

çade mod sydøst

d gt fra opholdsrummet

Façadedetaille

Holyday house. *Escondido beach, Californien*

Holyday house er et badehotel med større og mindre lejligheder. Det ligger ved Escondido beach på en skrænt ved kysten nær det mondæne Malibu beach.
Det var ikke tilfældigt, at man valgte denne beliggenhed til Holyday house. Stedets rekreative værdier og dets store muligheder for at yde hvile og opmuntring hænger sammen med det vide udsyn mod Pacific horisonten. I konsekvens heraf er alle opholds- og soverum med deres udendørsrum klart orienteret mod syd for at man kan nyde udsigten uden at være generet af naboerne. Alle beboerne kan i fred nyde himlen og havet, hvis de da ikke foretrækker og søge selskabelighed på de lavere liggende terrasser, i restaurationen eller ved svømmebassinet.
Den almindelige lejlighedstype har indgang fra en overdækket havesti ved husets nordside, mod nord ligger også baderummet mens opholdsrummet som nævnt ligger mod syd. I opholdsrummene er der to sofaer, som om natten forvandles til senge. Sydvæggen er helt af glas og udsigten begrænses kun af de to tværskillerum, der fortsætter som adskillelse mellem lejlighedernes udendørsrum.
Gavllejlighederne er større og specielt udformede med kaminer, små køkkener og sovekamre, bygherrens egen lejlighed – beliggende mod vest – er yderligere udvidet med et værelse og har en større terrasse mod vest, hvorfra man kan nyde solnedgangen over Paradise Cove.
Den standardiserede trækonstruktion er udført af vandtæt eucalyptusfiner, taget er beklædt med asfalt fliser og belagt med hvidt grus for at tilbagekaste de varme solstråler.
De besøgende på Holyday house har let adgang til strandens „Cabanas"-badehytter.

Et af opholdsrummene med det store glasparti mod terrassen og havet

Plan ca. 1 : 600, herover sydfaçade af den sydligste husblok

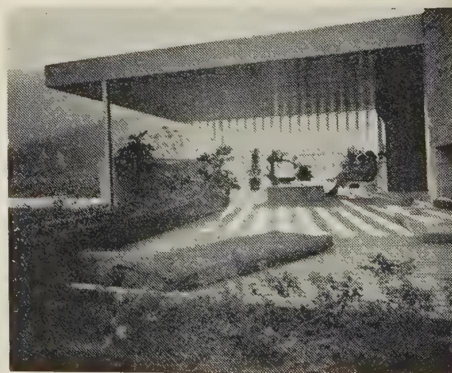
Façade med køkkenindgang og med den afskærmede terrasse på 1. sal

Colorado desert house. *Phoenix, Californien*

Dette store hus og oasen, som det ligger i, udnytter stedets muligheder og natur i videste udstrækning, men ingen vil forsøge at påstå, at svømmebassinet er et „naturligt vandhul" – nej, vandet bliver pumpet op, det bliver opvarmet og er så rent og klart som moderne teknik nu kan gøre det. Både i svømmebassinets vægge og bund og i alle gulve i huset og i de omgivende terrasser er installeret ledninger for isvand til afkøling og varmt vand til opvarmning. Overalt er der anbragt termostater, der automatisk kontrollerer og dirigerer afkøling eller opvarmning. Det er netop disse og mange andre moderne opfindelser, der har gjort det muligt for menneskene at forvandle ørkenen til et beboeligt sted.

Ørkenhuset åbner sig mod de udsyn, for hvis skyld bygherren har erhvervet grunden. Det lukker sig mod nord med den fremherskende vindretning og planen er opdelt, så der kan opnås den størst mulige uafhængighed for bygherren, tjenerskabet og gæsterne.

Den firefløjede plan har en fløj med ejerens egne rum – soveværelse, bad m. m. og en terrasse i tilknytning til svømmebassinet. Fra den store centrale opholdsstue er der adgang til en friluftsstue, mod vest beskyttet med de lodrette jalousier og åben mod øst. Mod nord ligger gæstefløjen. Vestfløjen rummer køkkenet med birum og med tjenerskabets værelser, som er ligeså komfortable, som gæsternes. Mod syd ligger garagen og den overdækkede indgangspassage, de store kampesten – en gang for millioner år siden stablet der af en istidsgletcher – og beplantningen af Nerium Oleander forhindrer ethvert indblik i den private have og til svømmebassinet. Fra haven fører en let trappe ved husets sydfaçade op til den overdækkede tagterrasse, også den er mod nord og vest beskyttet med de lodrette jalousier og har en åben kamin og en lille kogeniche, der med en madelevator står i forbindelse med køkkenet i stuen.

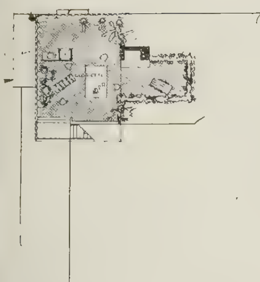

Tagterrassen med aftensol gennem jalousierne

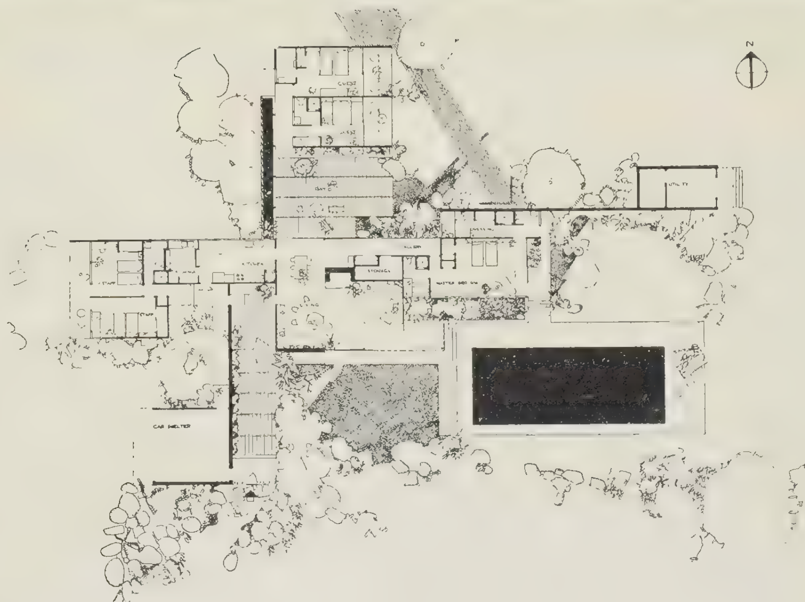

Udsigt fra tagterrassen

açade mod syd

Plan af tagterrasse

Plan af stue

ner ca. 1 : 600

Ydervæggene er isoleret med dobb. aluminiums folie og granuleret mineraluld, alle udv. metaldele er aluminium og cementvæggene er behandlet med glasseret cementmaling. Disse glatte og rene overflader danner den mest tiltalende kontrast til de grove natursten og beplantningen i denne menneskeskabte oase.

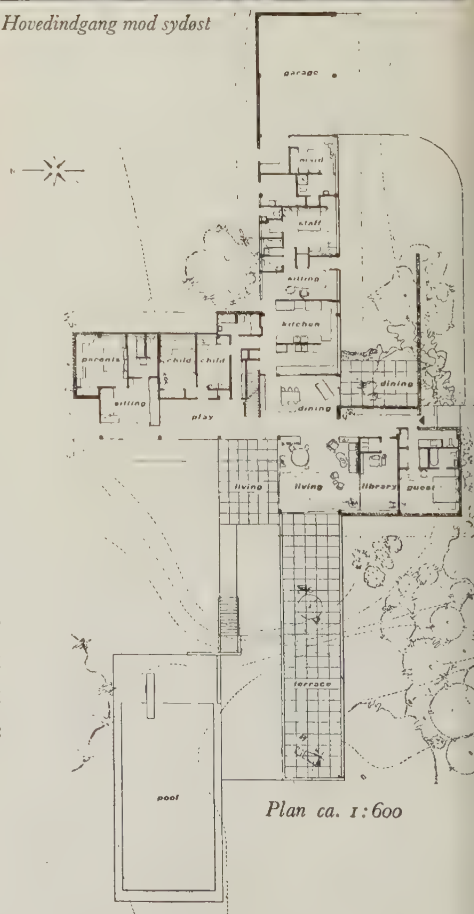
Hovedindgang mod sydøst

Santa Barbara house. *Santa Barbara, Californien*

Risikoen ved skovbrande gjorde det nødvendigt at konstruere dette hus, som er omgivet af udstrakte skove, af jernbeton. Tagudhænget er adskilt fra de langs- og tværgående bjælker, der spænder sammenhængende over dør- og vinduesåbningerne og de faste glaspartier. Mellem disse dragere, døre og vinduesbjælker, findes igen en øvre række vinduer, der er konstrueret som vippevinduer, således at de åbne danner et vandret glastag. Store dele af glasvæggene kan skydes til side og der er derfor anvendt et ensartet gulvmateriale til de udvendige og indvendige opholdsarealer: slebet terrazzo af hvid cement med topasfarvede marmorskærver. Husets omfang er faktisk udvidet ved at varmeslanger i gulvene også er lagt i terrasser og andre udendørs opholdspladser.

Indgangshallen, opholdsstuen, biblioteket, spisestuen og tilhørende overdækkede eller åbne terrasser er gjort sammenhængende og forbundet med et svømmebasin.

I børneværelserne og gæsteværelserne er anvendt lyst birketræ og dyb brun maling, til bygherrens egen sovesuite er der anvendt blå stoffer og et gråt farveskema. Opholdsrummene har lyst valnøddetræ og lystmalet akustikloftsbeklædning. Håndvævede uldne tæpper er lagt på terrazzogulvene.

Plan ca. 1:600

Udsigten mod nord gennem den faste glasvæg i forældrenes soveværelse

Opholdsrummet med blik ind mod spisepladsen og vinduet til terrassen mod øst

...set set fra vest fra svømmebassinet

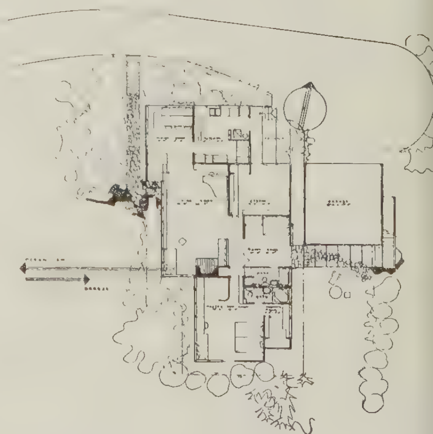
Grant Beckstrand house. *Palos Verdes, Californien*

Façade mod vest

Bygherren er en kunstinteresseret læge. Byggegrunden ligger i Palos Verdes, Californien, i et smukt planlagt villakvarter med udsigt over det Stille Ocean ca. 1 times kørsel fra Los Angeles. Ved projekteringen skulle der tages hensyn til den enestående udsigt, men samtidig måtte man skærme de udendørs opholdsarealer mod blæsten fra havet.

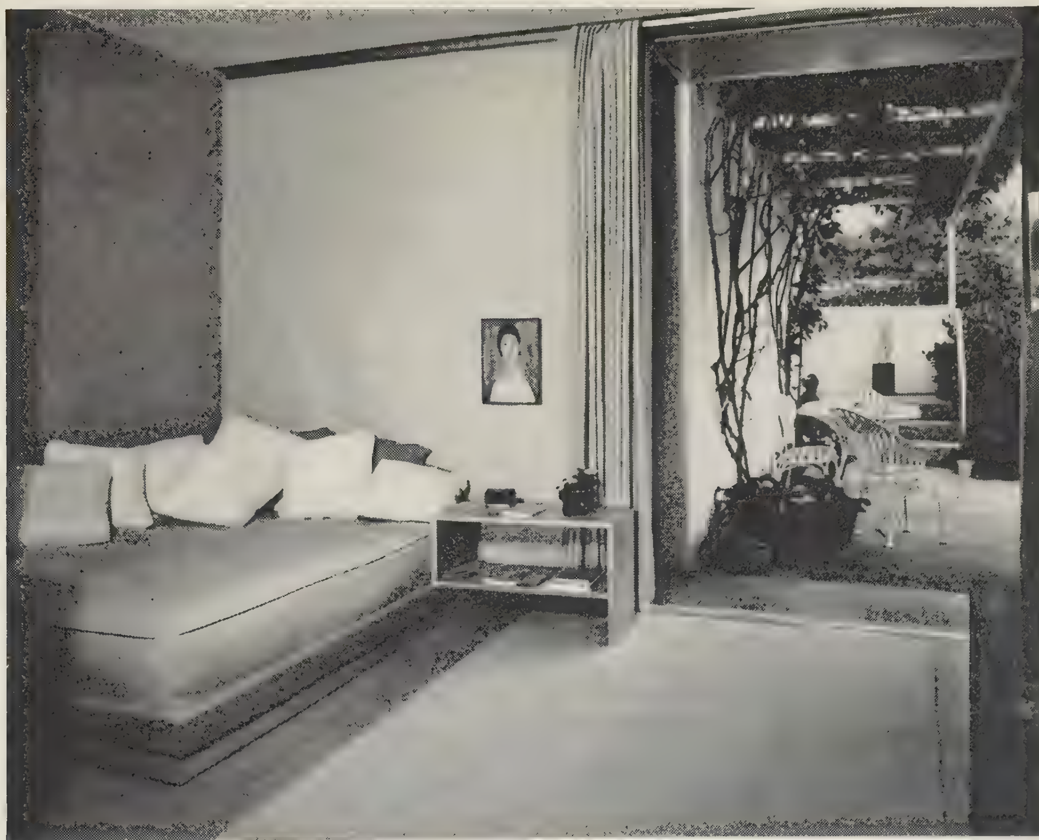
Huset ligger på en høj skrænt, ved hvis fod den offentlige vej passerer; fra opholdsrummet har man gennem de store faste vinduer udsigt over den grønne plæne og det blomstrende krat mod oceanet i det fjerne. Opholdsrummet står i den ene ende i åben forbindelse med spisestuen, som er udformet som en stor spisekrog. I den modsatte ende af opholdsrummet ligger en lille stue, hvorfra der er adgang til terrassen på husets læside, denne lille stue kan skilles fra opholdsrummet med en foldevæg og således i forbindelse med et badeværelse tjene som gæsteværelse. Til bygherrens soveværelse er knyttet en påklædningsniche til herren og et kabinet til fruen samt et badeværelse og der er adgang til en særlig afdeling af haven.

Huset er udført som stålskeletbygning, skelettet er fremstillet og rejst i Los Angeles og med truck transporteret de 25 miles til byggepladsen.

Plan ca. 1 : 600

Interiør fra gæsteværelset med udblik på terrassen og herover terrassen set fra syd

David Sokol house. *Los Angeles, Californien*

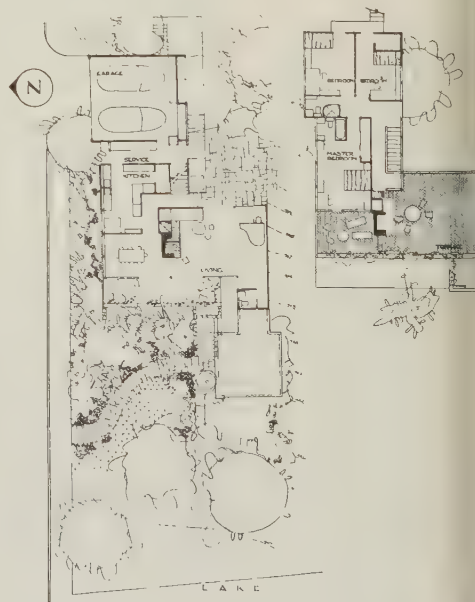
Huset er projekteret for en familie bestående af mand, kone, en søn og en datter. Ejeren har en smuk samling af moderne malerier. Bygherrens primære ønsker var: nær tilknytning mellem have og hus, legeplads for børnene, plads til selskabelighed og musikdyrkelse.

Endvidere ønskede man udover soveværelset og børneværelserne et lille værelse, som kunne bruges som gæsteværelse eller til bygherrens private brug. Ved projekteringen er der ligeledes taget hensyn til, at vinden fra søen på meget varme sommerdage kunne afkøle huset.

De store tagudhæng mod vest og syd blev udført for at beskytte mod den stærke sommersol først på eftermiddagen; den østvendte terrasse er et køligt opholdssted om eftermiddagen og en solrig plads om morgenen. Denne terrasse indgår som et led i den storslåede udsigt, som man har fra opholdsstuen gennem glasvæggene og de store skydedøre. Af hensyn til udsigten begrænses tagterrassen derfor også af lave brede blomsterkasser istedet for normalt brystværn.

Tagterrasserne over gæstefløjen, verandaen mod vest, terrassen mod øst og trapperummet belyst som et billedgalleri udgør et sammenhængende fællesareal gennem de forskellige etager.

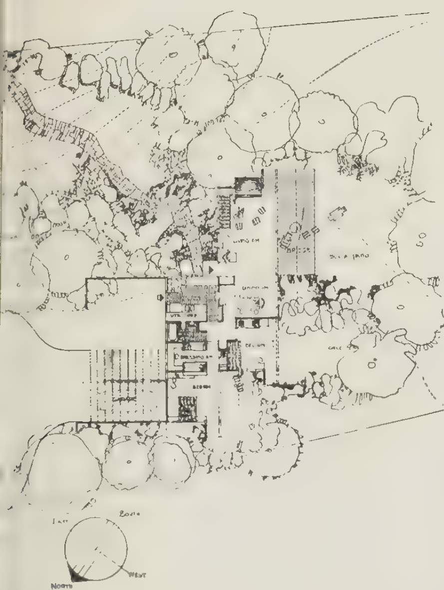
Tagterrassen med den åbne kamin

Planer ca. 1 : 600

Steward Bailey house. *Santa Monica, Californien*

açade mod vest

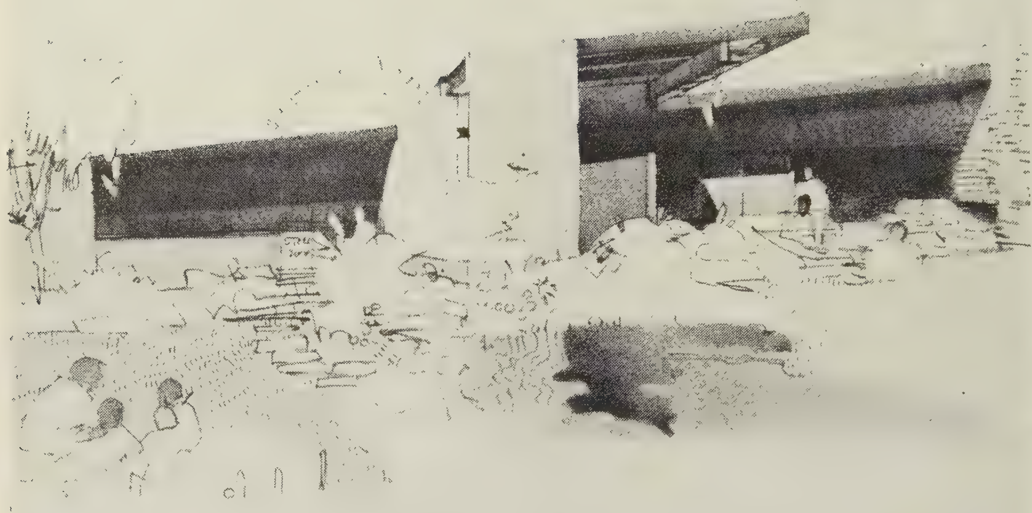

Plan ca. 1 : 600

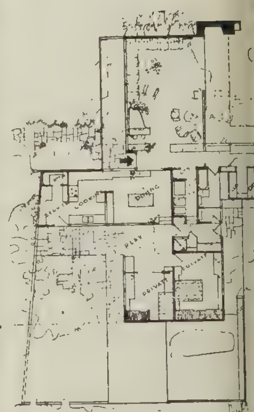
Et lille hus på en næsten flad grund er ikke nogen ualmindelig opgave, men nu mere end nogensinde bør denne opgave løses med omtanke.

Tidsskriftet *Arts and Architecture* har stillet mig den opgave at skitsere et sådant hus (gengivet på side 118). Det er en opgave som jeg har løst eller prøvet at løse mange gange. Men en stadig dybere indtrængen i et problem syntes mere værdsat i tidligere tider end i vor. Frygten for at det umiddelbare skal gå tabt ved at holde fast ved en nokså gennemarbejdet idé og arbejde for længe med den eksisterede ikke. Det er sært, at der i vor tidsalder næres en sådan frygt ofte hos de bedste talenter netop nu, hvor vi mere end nogensinde behøver enkle velgennemarbejdede småhuse. Det her gengivne hus er bygget for et par unge forældre, som syntes, de netop havde råd til et hus af denne størrelse, selv om deres grund er så stor, at de, hvis det kræves, senere kan udvide huset. I Amerika – som i mange andre mindre heldige efterkrigslande – affinder folk sig med de indskrænkninger, der er nødvendige i det beskedne hus, som skal kunne bruges uden hushjælp. Fra husets indgang kommer man ind i den store opholdsstue, som gennem en glasvæg og en aluminiumsskydedør åbner sig

Case study house
(Arts and Architecture) Perspektivskitser og plan ca. 1 : 600 til et udkast til et hus over omtrent samme program som Steward Bailey house

Façade mod vest

Plan 1: 600

Façade mod øst

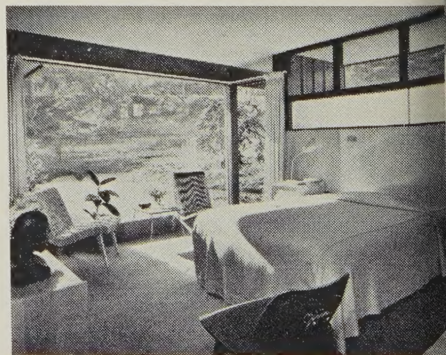
vl mod sydøst

mod den skiferbelagte terrasse og en græsklædt lysning med høje træer, imellem hvilke man ser glimt af havet.
Forholdene var givne, men det syntes, som om de blev fornyede og rigere da huset blev bygget, ligesom bygherrerne næsten blev nye mennesker ved spændt at følge udviklingen af deres projekt. Den bedste forberedelse for en vordende husejer, er at følge husets opførelse, så han forstår at bruge og vedligeholde det, lærer hver del at kende og får et indblik i færdiggørelsens problemer.
Et vigtigt træk ved planlægningen af dette hus er den færdigfabrikerede installationskærne, som indeholder alle installationer for sanitet og opvarmning. Nødvendigvis må placeringen af denne kærne have indflydelse på planens udformning og ejeren og jeg håber, at det er lykkedes os at klare dette problem uden brugsmæssige indskrænkninger.
Køkkenet, brændpunktet for det huslige arbejde, har forbindelse til en køkkengård, som ved beplantning, indhegning og åbning mod haven er gjort til mere end ordet måske indeholder: det er blevet en behagelig udendørsopholdsplads, hvor husmoderen kan gøre en del husligt arbejde, mens den fireårige Stuart leger i græsset.

Terrasse foran opholdsstue

Ligesom køkkenet har også soveværelserne adgang til udendørs-opholdsarealer, som, når beplantningen er groet op, vil være adskilt fra den øvrige have. Sengene er forøvrigt i dette hus med små pladsforhold også tænkt anvendt som sofaer for at familiemedlemmerne kan benytte soveværelserne til hvile om dagen. Soveværelsesfløjen har store skabe og et lille påklædningsrum for husmoderen.

Til hele huset er der anvendt forskellige træsorter med varierende struktur og farve og behandlet på forskellig måde som naturtræ for at nedsætte de årlige vedligeholdelsesudgifter. Der er lyst birketræ i soveværelserne; som kontrast hertil nøddetræ i hallen og i påklædningsrummet og også i dele af køkkenet som modsætning til de forskellige fabriksfremstillede køkkenudstyr. I opholdsstuen, som har tosidigt lys – et højtsiddende sammenhængende vinduesparti mod øst og det store vestvindue – er anvendt to slags træ: en rødlig Costa Rica mahogni ved spisepladsen og lyst, kraftigt året elmetræ fra indgangen til kaminen ved sydvæggen. Kvaliteten af beslaget til skydedørene i opholdsstuen eller til garderobedørene i soveværelserne er lige så vigtig som farven på flisebelægning og valget af et egnet nåletræ til at vokse op ad kaminskorstenen – skønheden og nytten, helheden og detaillen må sammensmeltes for at gøre også det enkle lille hus vellykket.

Interiør fra soveværelset

VØLUND

VØLUND